

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΣ
ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018]**

**ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ ΧΑΒΑΡΑΣ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Β ΣΤΗ ΠΕΓΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΠΑΦΟΥ ΠΑΦ/00493/2018**

1. Εισαγωγή

Οι πληροφορίες για το Έργο υποβλήθηκαν στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή (Προκαταρκτική Έκθεση Επιπτώσεων στο Περιβάλλον ΠΕΕΠ) από το Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως Πάφου (Αρ.Φακ.ΠΑΦ/00493/2018 και ημερομηνίας 18/07/2018) για αξιολόγηση.

Η Περιβαλλοντική Αρχή έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με τις αρχές, του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, του Τμήματος Δασών, του Τμήματος Γεωργίας, της Υπηρεσίας Μεταλλείων, της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας, λόγω εξειδικευμένων γνώσεων τους για το συγκεκριμένο έργο ή τις δυνητικές του επιπτώσεις του Έργου στο περιβάλλον.

Με βάση τις απόψεις των αρχών, την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το προτεινόμενο έργο αφορά την λειτουργία λατομείου κατηγορίας «Β» στην περιοχή "Ρασιήν του Βαλανιά", σε μέρος του τεμαχίου 218, του Φ/Σχ. 45/18 εντός των Διοικητικών ορίων του Δήμου Πέγειας της Επαρχίας Πάφου, για εξόρυξη 45000 τόνων περίπου χαβάρας (υλικού κατάλληλου για επιχωματώσεις). Η αιτούμενη έκταση για το προτεινόμενο έργο λατομείο είναι 5000 τ.μ. περίπου. Το μέρος του τεμαχίου που θα επηρεαστεί από την λατομική δραστηριότητα αφορά το κεντροδυτικό μέρος του προτεινόμενου τεμαχίου. Επισυνάπτεται σχετικός χάρτης.

Η περιοχή μελέτης αποτελείται αποκλειστικά από λοφώδης έκταση η οποία καλύπτεται από φυσική βλάστηση. Συγκεκριμένα παρατηρείται μίξη σκληρόφυλλης μακκίας (*Pistacia lentiscus*, *Calycotome villosa* *Olea europaea* κ.α.) και φρυγανικής βλάστησης (*Sarcopoterium spinosum*, *Phagnalon rupestre* subsp. *rupestre*, *Thymra capitata* κ.α). Περιμετρικά του προτεινόμενου έργου παρατηρείται ήπια γεωργική δραστηριότητα.. Το προτεινόμενο τεμάχιο εμπίπτει σε πολεοδομική ζώνη Γ3 (γεωργική) και βρίσκεται σε απόσταση 550 μέτρων από την ΕΖΔ "Κοίλη-Μαυροκόλυμπος". Επίσης η περιοχή λατόμησης βρίσκεται περίπου 90 μέτρα από Ζ3 Πολεοδομική ζώνη προστασίας αργακιού.

Περιμετρικά του προτεινόμενου έργου παρατηρείται ήπια γεωργική δραστηριότητα. Το προτεινόμενο τεμάχιο εμπίπτει σε πολεοδομική ζώνη Γ3 (γεωργική) και βρίσκεται σε απόσταση 550 μέτρων από την ΕΖΔ “Κοίλη-Μαυροκόλυμπος”.

Σε απόσταση περίπου 550 μέτρα περίπου από το προτεινόμενο έργο βρίσκεται η περιοχή του Δικτύου Natura 2000, Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) Κοίλη - Μαυροκόλυμπος (CY4000008). Εντός της περιοχής μελέτης δεν εντοπίστηκε κάποιο είδος του Κόκκινου Βιβλίου της χλωρίδας της Κύπρου. Στην ευρύτερη περιοχή μπορούν να εντοπιστούν κοινά είδη θηλαστικών όπως σκαντζόχοιρος, αλεπού (*Hemiechinus auritus dorotheae*, *Vulpes vulpes indutus*) και ορνιθοπανίδας όπως στρούθος, καρακάξα, κοράζινος, πουπούξιος, σγαρτίλι κ.α. (*Passer domesticus*, *Pica pica*, *Corvus corone*, *Uruba erops*, *Carduelis carduelis*).

Το προτεινόμενο έργο βρίσκεται 850 μέτρα νοτιοδυτικά από μεμονωμένες κατοικίες του Δήμου Πέγειας σε γεωργική ζώνη Γ3, 2000 μέτρα δυτικά οικιστικής πολεοδομικής ζώνης Η7 Δήμου Πέγειας, και 750 μέτρα βορειοανατολικά από μεμονωμένες κατοικίες της κοινότητας Ακουρσού σε γεωργική ζώνη Γ3.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο

- 3.1. Επηρεασμός της χλωρίδας και της πανίδας της εν λόγω περιοχής από την λειτουργία του λατομείου.
- 3.2. Επηρεασμός της βλάστησης (χαρουπιές και χαμηλή θαμνώδη βλάστηση) κατά την λατομική δραστηριότητα.
- 3.3. Περιβαλλοντικές αλλαγές γεωμεταβολές οι οποίες είναι και οι σοβαρότερες μορφές επέμβασης στο περιβάλλον γιατί είναι και μόνιμες.

4. Περιγραφή των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

- 4.1. Δημιουργία θορύβου και σκόνης από τα μηχανήματα που θα εργάζονται και θα μεταφέρουν τα υλικά.
- 4.2. Άχρηστα υλικά που θα εξορύσσονται και θα τοποθετούνται στο χώρο του λατομείου κατά την διάρκεια των λατομικών εργασιών
- 4.3. Αλλαγή της μορφολογίας του χώρου του λατομείου (γεωμεταβολές)

5. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον

- 5.1. Για την αντιμετώπιση της σκόνης προγραμματίζεται τακτική συντήρηση των μηχανημάτων και ράντισμα των χωμάτινων δρόμων κοντά στο λατομείο.
- 5.2. Ο σπαστήρας θα έχει σύστημα ψεκασμού για μείωση των εκπομπών σκόνης.
- 5.3. Για ελαχιστοποίηση του θορύβου αναμένεται η τακτική συντήρηση των μηχανημάτων.
- 5.4. Με την συμπλήρωση των λατομικών εργασιών ο χώρος να ισοπεδωθεί, τα μπάζα να επανατοποθετηθούν με τη δημιουργία των πρανών και ο χώρος να αξιοποιηθεί γεωργικά.
- 5.5. Στο λατομείο η εξόρυξη θα γίνεται με μηχανικά μέσα.

- 5.6. Οι βαθμίδες προτείνεται να δημιουργηθούν με ξερολιθιές για ελαχιστοποίηση της οπτικής οχληρίας διατήρηση του παραδοσιακού τοπίου μείωση της διάβρωσης και ενίσχυση της βιοποικιλότητας μετά την εξόρυξη.
- 5.7. Για την αποκατάσταση θα χρησιμοποιηθούν είδη χλωρίδας όπως ελιές, χαρουπιές, σχινιά και τρέμιθος.
- 5.8. Μετά την αποκατάσταση να τοποθετηθεί επιφανειακό γόνιμο έδαφος πάχους 30 εκατοστών.

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου 2018 [Ν.127(Ι)/2018] τα συμπληρωματικά στοιχεία, τις θέσεις των εμπλεκόμενων τμημάτων και υπηρεσιών, δε φέρει ένσταση στην προτεινομένη ανάπτυξη υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα που επισυνάπτεται.

Χριστιάνα Χατζηαλεξάνδρου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ:02.10.011.004.001.005
7 Ιανουαρίου, 2019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ ΧΑΒΑΡΑΣ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Β ΣΤΗ ΠΕΓΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΠΑΦΟΥ ΠΑΦ/00493/2018

A. Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου:

- A.1 Να γίνει οριοθέτηση του χώρου λατόμησης καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του λατομείου κατά τρόπο μόνιμο και που να επιτρέπει τον έλεγχο τήρησης των περιβαλλοντικών όρων. Η λατόμηση να περιοριστεί εντός της αιτούμενης περιοχής.
- A.2 Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο. Δεν θα γίνει καμία αναβάθμιση ή ασφαλτόστρωση. Τα μηχανήματα, φορητά και άλλα συναφή που σχετίζονται με τις εργασίες λατόμησης θα περιοριστούν στον αιτούμενο χώρο και σε καμία περίπτωση εκτός αυτού.
- A.3 Στο λατομείο να μη εγκατασταθεί σκυροθραυστική μονάδα και η εξόρυξη θα γίνεται με μηχανικά μέσα σε βαθμίδες μικρού ύψους που δεν θα ξεπερνούν τα τρία μέτρα.
- A.4 Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης όπως:
- Τα οχήματα μεταφοράς πρέπει να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες (10km/ώρα) στους υφιστάμενους χωμάτινους δρόμους.
 - Να γίνεται τακτικό ράντισμα των χωμάτινων δρόμων και των πλατειών του λατομείου ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες.
 - Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
 - Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορητών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
 - Η εναπόθεση / απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
 - Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών δεν πρέπει να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
- A.5 Θα πρέπει να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:
- Ενδείκνυται η χρήση ηχομονωτικών περιβλημάτων σε μηχανήματα που θα εγκατασταθούν και είναι πηγές θορύβου.
 - Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου.
 - Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων του εργοταξίου.
 - Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
 - Σωστός προγραμματισμός των εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
- A.6 Τα μπάζα να μη πλησιάζουν τη ζώνη προστασίας του αργακιού που γειτνιάζει με το προτεινόμενο έργο.
- A.7 Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά ή υπόγεια νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/ και τα επιφανειακά νερά ή το έδαφος σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.

- A.8 Να μην γίνεται απόρριψη ή καύση απορριμμάτων, αποβλήτων συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού μέσα στο χώρο του λατομείου ούτε αυτά να θάβονται μαζί με τα μπάζα κατά την επαναφορά του τοπίου. Αυτά θα πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.
- A.9 Όλες οι ποσότητες μεταχειρισμένων μηχανέλαιων που θα προκύπτουν από την συντήρηση εξοπλισμού και μηχανημάτων πρέπει να τοποθετούνται σε κατάλληλα σηματοδοτημένα στεγανά δοχεία και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.
- A.10 Τα άχρηστα υλικά εξόρυξης να τοποθετούνται μόνο εντός των ορίων του (μέρους του τεμαχίου) του χώρου προνομίου που θα εγκριθεί η λατόμηση.
- A.11 Να μην υπάρχει ανεξέλεγκτη απόρριψη άχρηστων αντικειμένων ή αποβλήτων στον περιβάλλοντα χώρο εντός και εκτός του χώρου λατόμησης.
- A.12 Να γίνεται τακτική συντήρηση και έλεγχος όλων των μηχανημάτων και οχημάτων ώστε να αποφεύγεται ατελής καύση και αυξημένες εκπομπές αέριων ρύπων.
- A.13 Να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της ατμόσφαιρας (μη αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις) Κανονισμών του 2004 έως 2015.
- A.14 Στο χώρο του λατομείου να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ πριονίδι) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συκρατούνται καύσιμα ή λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 με 2016
- A.15 Με την αποπεράτωση της λειτουργίας του λατομείου τυχόν σωροί από άχρηστα εξορυκτικά υλικά (μπάζα) θα πρέπει να ισοπεδωθούν χωρίς να δημιουργούνται έντονα ανώμαλες επιφάνειες. Μετά την αποκατάσταση να τοποθετηθεί επιφανειακό γόνιμο έδαφος πάχους 30 εκατοστών.
- A.16 Με την υλοποίηση του έργου εισήγηση είναι όπως γίνει:
- Σταδιακή σταθεροποίηση των βαθμίδων που θα δημιουργηθούν με ξερολιθιές για ελαχιστοποίηση της οπτικής οχληρίας, διατήρηση του παραδοσιακού τοπίου, μείωση της διάβρωσης και ενίσχυση της βιοποικιλότητας μετά την εξόρυξη.
 - Κατά την αποκατάσταση να χρησιμοποιηθούν είδη χλωρίδας του **Πίνακα 1** (επισυνάπτεται) όπως είναι ελιές, (*Olea europaea*), χαρουπιές (*Ceratonia siliqua*), σχινιά (*Pistacia lentiscus*) και τρέμιθος (*Pistacia atlantica*).

Τμήμα Περιβάλλοντος
7 Ιανουαρίου, 2019